

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2013 M. LAPKRIČIO 13 D. NUTARIMO NR. 1052 „DĖL
GELEŽINKELIO ĮMONIŲ (VEŽĖJŲ) IR ĮMONIŲ, KURIOS NAUDOJASI VIEŠĄJA
GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪRA, PRIVALOMOJO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS
DRAUDIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TAP-19-2099; TAIS NR. 19-37(2))**

2019-12-10 Nr. NV-3489

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. 1052 „Dėl Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir įmonių, kurios naudojasi viešąja geležinkelių infrastruktūra, privalomojo civilinės atsakomybės draudimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, norime atkreipti projekto rengėjų dėmesį į šiuos aspektus ir, atitinkamai, siūlome tikslinti projektą:

1. Atsižvelgiant į tai, kad vienas iš projekto tikslų, kaip teigiama Susisiekimo ministerijos teikime, atlikti redakcinio pobūdžio pakeitimus ir tam yra skirti Projekto 1, 3–5, 7, 8, 11-16 ir 18–24 punktai, taip pat siūlome redakcinius pakeitimus atlikti nutarimo 2 punkte (kuris keičiamas) ir jį išdėstyti nauja redakcija laikantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 63 punkto, pagal kurį „teisės akte vartojamos sąvokos išdėstomos viename punkte *punktų papunkčiais* abėcėlės tvarka“.

2. Projekto 2 punktas, kuriuo keičiamas nutarimo 2 punktas, neatitinka Susisiekimo ministerijos teikime išdėstytų pakeitimo tikslų, netiksliai sprendžia Lietuvos draudikų asociacijos ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ išdėstytą problemą ir neatitinka 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo. Siūloma šio punkto redakcija – „Trečiuoju asmeniu laikomas asmuo, <...> taip pat asmuo, kurio sveikatai arba turtui padaryta žala dėl draudėjo vykdomos <...> kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais <...> veiklos, išskyrus atvejį, kai žala asmeniui dėl draudėjo vykdomos kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais veiklos **nebuvo atlyginta** Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo nustatyta tvarka“ – reiškia, kad jei žala *nebuvo atlyginta* pagal TPVCAPD įstatymą, jis nebus laikomas ir trečiuoju asmeniu, kuriam padaryta žala ir kuriam turėtų būti išmokėta draudimo išmoka pagal keičiamą nutarimą. Be to, atkreipiame dėmesį, kad pagal minėtąją Direktyvą turi būti apdrausta transporto priemonės, net jeigu ji vykdo dalį kombinuotojo keleivių vežimo, kaip jis suprantamas pagal Geležinkelių transporto kodeksą, valdytojo civilinė atsakomybė, nes pagal Direktyvos 1 straipsnio 1 dalį „transporto priemonė – *bet kokia* mechanine energija varoma motorinė transporto priemonė, skirta važiuoti žeme, bet ne bėgiais“. Atsižvelgiant į tai, kad pagal aptariamą Direktyvos 9 straipsnį mažiausios privalomos jame nurodytos privalomojo draudimo sumos yra žymiai didesnės

nei numatytos Geležinkelių transporto kodekse ir kad šiam Direktyvoje numatytam draudimui turi būti teikiama pirmenybė, tokių atvejų, kai žala nebūtų atlyginama pagal TPVCAPD įstatymą arba, ją atlyginus, turėtų būti papildomai atlyginama žala pagal Geležinkelių transporto kodeksą ir nutarimą, neturėtų būti. Todėl projekte turėtų būti aiškiai reglamentuota, kad žala, padaryta vykdant kombinuotąjį keleivių vežimą maršruto dalyje kelių transporto priemonėmis, trečiajam asmeniui atlyginama pagal TPVCAPD įstatymą.

3. Siūlome keisti galiojančio nutarimo 5 punktą, nes jame neteisingai nurodyta, kas yra laikytina draudžiamuoju įvykiu („reikalavimo atlyginti žalą pateikimas“); atkreipiame dėmesį, kad tiek Geležinkelių transporto kodekse (veiklos pasekmės), tiek Draudimo įstatyme (*atsitikimas*, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką) draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kitaip. Atitinkamai reikėtų tikslinti ir 8 punktą.

4. Projekto 22¹ punkte vietoj žodžių „apsidraudimą draudimu“ siūlytume rašyti „atsakomybės draudimą“, kaip tai yra nurodyta ir Įgyvendinimo reglamente.

5. Neaiškūs reglamentavimo, siūlomo Projekto 22¹ punkto paskutiniu sakiniu, motyvai. Jei, kaip teigiama Susisiekimo ministerijos teikime, Europos geležinkelių agentūros duomenų bazėje paskelbtą informaciją gali atsispausdinti visi suinteresuotieji asmenys, kad reikalinga projektu nustatyti, kad „geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos priedo dėl draudimo *kopiją* geležinkelio įmonei (vežėjui) geležinkelių transporto eismo saugos institucija *pateikia per 3 darbo dienas nuo prašymo pateikti šio priedo kopiją gavimo dienos*“. Arba geležinkelio įmonė (vežėjas) tokią kopiją, kaip ir visi kiti asmenys, atsispausdins, arba ji, kaip jam išduotos licencijos dalis ir reikalinga vykdant veiklą, turėtų būti išsiųsta automatiškai be jokio papildomo prašymo.

6. Projekto lyginamajame variante skyrių numeracijos pakeitimai turėtų nurodomi taip: „X-Skyrius“.

7. Projektu keičiamą 49 punktą reikėtų patikslinti nurodant konkretų įstatymą (įstatymus), kurių nustatyta tvarka draudimo išmoka mokama periodiniais mokėjimais.

8. Primename, kad pagal Geležinkelių transporto kodekso 10¹ straipsnio 8 dalį, kuri yra keičiamo nutarimo teisinis pagrindas, Vyriausybė nustato „privalomojo civilinės atsakomybės draudimo tvarką“, o ne taisyklės, kaip yra šiuo metu nustatyta keičiamame nutarime. Bet kuriuo atveju atkreipiame dėmesį į Draudimo įstatymo 92 straipsnio 4 dalį, pagal kurią „prieš pradėdamas vykdyti privalomąjį draudimą, priežiūros institucijos reikalavimu draudikas privalo pateikti priežiūros institucijai privalomojo draudimo taisyklės, išskyrus atvejus, kai privalomojo draudimo sutarties sąlygos yra nustatytos teisės aktuose. *Priežiūros institucija tikrina, ar pateiktos privalomojo draudimo taisyklės atitinka teisės aktų reikalavimus, nepažeidžia draudėjų, apdraustųjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų, tarp jų ir vartotojų, interesų*“, ir siūlytume Projektą suderinti su Lietuvos banku.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriaučiūnas